

PRAWO CYWILNE

ZBIÓR PRZEPISÓW

KODEKS CYWILNY

KODEKS RODZINNY I OPIEKUŃCZY

KSIĘGI WIECZYSTE I HIPOTEKA

KODEKS POSTĘPOWANIA
CYWILNEGO

PRAWO PRYWATNE MIĘDZYNARODOWE

PRAWO O AKTACH STANU CYWILNEGO

KOSZTY SĄDOWE W SPRAWACH
CYWILNYCH

PRAWO CYWILNE

ZBIÓR PRZEPISÓW

KODEKS CYWILNY

KODEKS RODZINNY I OPIEKUŃCZY

KSIĘGI WIECZYSTE I HIPOTEKA

KODEKS POSTĘPOWANIA
CYWILNEGO

PRAWO PRYWATNE MIĘDZYNARODOWE

PRAWO O AKTACH STANU CYWILNEGO

KOSZTY SĄDOWE W SPRAWACH
CYWILNYCH

Zamów książkę w księgarni internetowej

profinfo.pl
księgarnia internetowa

Stan prawny na 19 lipca 2019 r.

Wydawca
Małgorzata Stańczak

Redaktor prowadzący
Kinga Zając

Łamanie
Faktoria Wyrazu Sp. z o.o.

Tytuły umieszczone nad jednostkami redakcyjnymi
i wyróżnione tekstem pogrubionym pochodzą od wydawnictwa
i nie są częścią aktu normatywnego

© Copyright by
Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o., 2019

ISBN 978-83-8160-921-0
50. wydanie

Dział Praw Autorskich
01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33
tel. 22 535 82 19
e-mail: ksiazki@wolterskluwer.pl

www.wolterskluwer.pl
księgarnia internetowa www.profinfo.pl

UWZGLĘDNIĄ ZMIANY WCHODZĄCE W ŻYCIE Z DNIEM:

KODEKS CYWILNY:

- 15 lutego 2019 r.** – ustawa z 6 grudnia 2018 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny (Dz.U. z 2019 r. poz. 80)
- 1 marca 2019 r.** – ustawa z 9 listopada 2018 r. o zmianie niektórych ustaw w celu wprowadzenia uproszczeń dla przedsiębiorców w prawie podatkowym i gospodarczym (Dz.U. poz. 2244)
- 19 czerwca 2019 r.** – obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z 16 maja 2019 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy – Kodeks cywilny (Dz.U. poz. 1145)

KODEKS RODZINNY I OPIEKUŃCZY:

- 1 marca 2019 r.** – ustawa z 31 stycznia 2019 r. o rodzicielskim świadczeniu uzupełniającym (Dz.U. poz. 303 ze zm.)
- 20 września 2019 r.** – ustawa z 16 maja 2019 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz ustawy – Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. poz. 1146)

KSIĘGI WIECZYSTE I HIPOTEKA:

- 4 maja 2019 r.** – ustawa z 21 lutego 2019 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z zapewnieniem stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz.U. poz. 730)
- 15 sierpnia 2019 r.** – ustawa z 13 czerwca 2019 r. o zmianie ustawy o Krajowym Zasobie Nieruchomości oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1309)

KODEKS POSTĘPOWANIA CYWILNEGO:

- 4 marca 2019 r.** – ustawa z 6 grudnia 2018 r. o zmianie ustawy o dowodach osobistych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2019 r. poz. 60)
- 21 kwietnia 2019 r.** – ustawa z 22 marca 2018 r. o zmianie ustawy o finansowym wsparciu tworzenia lokali socjalnych, mieszkań chronionych, noclegowni i domów dla bezdomnych, ustawy o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 756)
- 7 września 2019 r.** – ustawa z 16 maja 2019 r. o zmianie ustawy – Kodeks pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1043)
- 20 września 2019 r.** – ustawa z 16 maja 2019 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz ustawy – Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. poz. 1146)
- 1 stycznia 2020 r.** – ustawa z 19 lipca 2019 r. o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia zatorów płatniczych (druk sejmowy nr 3475, oczekuje na podpis Prezydenta RP)
- 1 marca 2020 r.** – ustawa z 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy – Kodeks spółek handlowych oraz niektórych innych ustaw (druk sejmowy nr 3236, oczekuje na podpis Prezydenta RP)
- 1 marca 2020 r., 1 grudnia 2020 r.** – ustawa z 26 stycznia 2018 r. o zmianie ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 398 ze zm.)

UWZGLĘDNIA ZMIANY WCHODZĄCE W ŻYCIE Z DNIEM:

- 1 grudnia 2020 r.** – ustawa z 6 grudnia 2018 r. o Krajowym Rejestrze Zadłużonych (Dz.U. z 2019 r. poz. 55)
- 18 kwietnia 2026 r.** – ustawa z 5 sierpnia 2015 r. o zmianie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1634)
- 14 dni, 3 miesiące, 6 miesięcy, 12 miesięcy od dnia ogłoszenia** – ustawa z 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (druk sejmowy nr 3137, oczekuje na podpis Prezydenta RP)

PRAWO O AKTACH STANU CYWILNEGO:

- 4 maja 2019 r.** – ustawa z 21 lutego 2019 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z zapewnieniem stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz.U. poz. 730)

KOSZTY SĄDOWE W SPRAWACH CYWILNYCH:

- 26 kwietnia 2019 r.** – obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z 4 kwietnia 2019 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. poz. 785)
- 7 września 2019 r.** – ustawa z 16 maja 2019 r. o zmianie ustawy – Kodeks pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1043)
- 1 marca 2020 r.** – ustawa z 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy – Kodeks spółek handlowych oraz niektórych innych ustaw (druk sejmowy nr 3236, oczekuje na podpis Prezydenta RP)
- 1 grudnia 2020 r.** – ustawa z 26 stycznia 2018 r. o zmianie ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 398 ze zm.)
- 14 dni od dnia ogłoszenia** – ustawa z 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (druk sejmowy nr 3137, oczekuje na podpis Prezydenta RP)
- 18 miesięcy od dnia ogłoszenia** – ustawa z 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji oraz niektórych innych ustaw (druk sejmowy nr 3379, oczekuje na podpis Prezydenta RP)

OKREŚLENIE STAWEK WYNAGRODZENIA BIEGLYCH:

- 19 czerwca 2019 r.** – rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 27 maja 2019 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie określenia stawek wynagrodzenia biegłych, taryf zryczałtowanych oraz sposobu dokumentowania wydatków niezbędnych dla wydania opinii w postępowaniu cywilnym (Dz.U. poz. 1028)

Spis treści

KODEKS CYWILNY

Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny	27
KSIĘGA PIERWSZA. CZĘŚĆ OGÓLNA	27
Tytuł I. Przepisy wstępne	27
Tytuł II. Osoby	28
Dział I. Osoby fizyczne	28
Rozdział I. Zdolność prawna i zdolność do czynności prawnych	28
Rozdział II. Miejsce zamieszkania	31
Rozdział III. Uznanie za zmarłego	32
Dział II. Osoby prawne	33
Dział III. Przedsiębiorcy i ich oznaczenia	35
Tytuł III. Mienie	37
Tytuł IV. Czynności prawne	41
Dział I. Przepisy ogólne	41
Dział II. Zawarcie umowy	43
Dział III. Forma czynności prawnych	47
Dział IV. Wady oświadczenia woli	50
Dział V. Warunek	52
Dział VI. Przedstawicielstwo	53
Rozdział I. Przepisy ogólne	53
Rozdział II. Pełnomocnictwo	53
Rozdział III. Prokura	55
Tytuł V. Termin	57
Tytuł VI. Przedawnienie roszczeń	58
KSIĘGA DRUGA. WŁASNOŚĆ I INNE PRAWA RZECZOWE	61
Tytuł I. Własność	61
Dział I. Przepisy ogólne	61
Dział II. Treść i wykonywanie własności	61

Dział III. Nabycie i utrata własności	64
Rozdział I. Przeniesienie własności	64
Rozdział II. Zasiedzenie.....	66
Rozdział III. Inne wypadki nabycia i utraty własności	67
Dział IV. Współwłasność	69
Dział V. Ochrona własności	73
Tytuł II. Użytkowanie wieczyste	75
Tytuł III. Prawa rzeczowe ograniczone	78
Dział I. Przepisy ogólne	78
Dział II. Użytkowanie.....	80
Rozdział I. Przepisy ogólne.....	80
Rozdział II. Użytkowanie przez osoby fizyczne.....	82
Rozdział III. Użytkowanie przez rolnicze spółdzielnie produkcyjne.....	83
Rozdział IV. Inne wypadki użytkowania	84
Dział III. Służebności	85
Rozdział I. Służebności gruntowe.....	85
Rozdział II. Służebności osobiste	87
Rozdział III. Służebność przesyłu	88
Dział IV. Zastaw	89
Rozdział I. Zastaw na rzeczach ruchomych.....	89
Rozdział II. Zastaw na prawach.....	92
Tytuł IV. Posiadanie.....	93
KSIĘGA TRZECIA. ZOBOWIĄZANIA.....	96
Tytuł I. Przepisy ogólne	96
Tytuł II. Wielość dłużników albo wierzycieli.....	100
Dział I. Zobowiązania solidarne	100
Dział II. Zobowiązania podzielne i niepodzielne	102
Tytuł III. Ogólne przepisy o zobowiązaniach umownych.....	103
Tytuł IV. (<i>uchylony</i>).....	108
Tytuł V. Bezpodstawne wzbogacenie	108
Tytuł VI. Czyny niedozwolone.....	110
Tytuł VI ¹ . Odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny	117
Tytuł VII. Wykonanie zobowiązań i skutki ich niewykonania	119
Dział I. Wykonanie zobowiązań	119
Dział II. Skutki niewykonania zobowiązań	123
Dział III. Wykonanie i skutki niewykonania zobowiązań z umów wzajemnych.....	127
Tytuł VIII. Potrącenie, odnowienie, zwolnienie z długu.....	129
Tytuł IX. Zmiana wierzyciela lub dłużnika	131
Dział I. Zmiana wierzyciela	131
Dział II. Zmiana dłużnika	133

Tytuł X. Ochrona wierzyciela w razie niewypłacalności dłużnika.....	134
Tytuł XI. Sprzedaż.....	136
Dział I. Przepisy ogólne	136
Dział II. Rękojmia za wady.....	141
Dział III ¹ . Roszczenie sprzedawcy w związku z wadliwością rzeczy sprzedanej.....	148
Dział III. Gwarancja przy sprzedaży	149
Dział IV. Szczególne rodzaje sprzedaży	151
Rozdział I. Sprzedaż na raty.....	151
Rozdział II. Zastrzeżenie własności rzeczy sprzedanej. Sprzedaż na próbę	152
Rozdział III. Prawo odkupu.....	153
Rozdział IV. Prawo pierwokupu	154
Tytuł XII. Zamiana.....	155
Tytuł XIII. Dostawa.....	156
Tytuł XIV. Kontraktacja	157
Tytuł XV. Umowa o dzieło.....	159
Tytuł XVI. Umowa o roboty budowlane.....	163
Tytuł XVII. Najem i dzierżawa	167
Dział I. Najem.....	167
Rozdział I. Przepisy ogólne.....	167
Rozdział II. Najem lokalu.....	171
Dział II. Dzierżawa	174
Tytuł XVIII ¹ . Umowa leasingu	176
Tytuł XVIII. Użyczenie.....	180
Tytuł XIX. Pożyczka.....	181
Tytuł XX. Umowa rachunku bankowego	182
Tytuł XXI. Zlecenie	184
Tytuł XXII. Prowadzenie cudzych spraw bez zlecenia.....	187
Tytuł XXIII. Umowa agencyjna	188
Tytuł XXIV. Umowa komisu.....	194
Tytuł XXV. Umowa przewozu	196
Dział I. Przepisy ogólne	196
Dział II. Przewóz osób.....	196
Dział III. Przewóz rzeczy	197
Tytuł XXVI. Umowa spedycji.....	200
Tytuł XXVII. Umowa ubezpieczenia	202
Dział I. Przepisy ogólne	202
Dział II. Ubezpieczenia majątkowe.....	207
Dział III. Ubezpieczenia osobowe	210
Tytuł XXVIII. Przechowanie.....	211

Tytuł XXIX. Odpowiedzialność, prawo zastawu i przedawnienie roszczeń utrzymujących hotele i podobne zakłady.....	213
Tytuł XXX. Umowa składu.....	215
Tytuł XXXI. Spółka.....	218
Tytuł XXXII. Poręczenie.....	221
Tytuł XXXIII. Darowizna.....	223
Tytuł XXXIII ¹ . Przekazanie nieruchomości.....	225
Tytuł XXXIV. Renta i dożywocie.....	226
Dział I. Renta.....	226
Dział II. Dożywocie.....	227
Tytuł XXXV. Ugoda.....	228
Tytuł XXXVI. Przyrzeczenie publiczne.....	229
Tytuł XXXVII. Przekaz i papiery wartościowe.....	230
Dział I. Przekaz.....	230
Dział II. Papiery wartościowe.....	231
KSIĘGA CZWARTA. SPADKI.....	233
Tytuł I. Przepisy ogólne.....	233
Tytuł II. Dziedziczenie ustawowe.....	235
Tytuł III. Rozrządzenia na wypadek śmierci.....	238
Dział I. Testament.....	238
Rozdział I. Przepisy ogólne.....	238
Rozdział II. Forma testamentu.....	239
Oddział 1. Testamenty zwykłe.....	239
Oddział 2. Testamenty szczególne.....	240
Oddział 3. Przepisy wspólne dla testamentów zwykłych i szczególnych.....	241
Dział II. Powołanie spadkobiercy.....	241
Dział III. Zapis i polecenie.....	243
Rozdział I. Zapis zwykły.....	243
Rozdział II. Zapis windykacyjny.....	245
Rozdział III. Polecenie.....	246
Dział IV. Wykonawca testamentu.....	247
Tytuł IV. Zachówek.....	248
Tytuł V. Przyjęcie i odrzucenie spadku.....	252
Tytuł VI. Stwierdzenie nabycia spadku lub przedmiotu zapisu windykacyjnego, poświadczenie dziedziczenia i ochrona spadkobiercy.....	254
Tytuł VII. Odpowiedzialność za długi spadkowe.....	255
Tytuł VIII. Wspólność majątku spadkowego i dział spadku.....	258
Tytuł IX. Umowy dotyczące spadku.....	261
Tytuł X. Przepisy szczególne o dziedziczeniu gospodarstw rolnych.....	263

Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Przepisy wprowadzające	
Kodeks cywilny	267
Rozdział I. Przepisy ogólne.....	267
Rozdział II. Zmiany w przepisach obowiązujących.....	271
Rozdział III. Przepisy przechodnie.....	274
Skorowidz	283

KODEKS RODZINNY I OPIEKUŃCZY

Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy	307
Tytuł I. Małżeństwo.....	307
Dział I. Zawarcie małżeństwa.....	307
Dział II. Prawa i obowiązki małżonków.....	313
Dział III. Małżeńskie ustroje majątkowe.....	315
Rozdział I. Ustawowy ustroj majątkowy.....	315
Rozdział II. Umowne ustroje majątkowe.....	320
Oddział 1. Przepisy ogólne.....	320
Oddział 2. Wspólność majątkowa.....	320
Oddział 3. Rozdzielność majątkowa.....	321
Oddział 4. Rozdzielność majątkowa z wyrównaniem	
dorobków.....	321
Rozdział III. Przymusowy ustroj majątkowy.....	322
Dział IV. Ustanie małżeństwa.....	323
Dział V. Separacja.....	326
Tytuł II. Pokrewieństwo i powinowactwo.....	327
Dział I. Przepisy ogólne.....	327
Dział 1a. Rodzice i dzieci.....	327
Rozdział I. Pochodzenie dziecka.....	327
Oddział 1. Macierzyństwo.....	327
Oddział 2. Ojcostwo.....	330
Rozdział II. Stosunki między rodzicami a dziećmi.....	337
Oddział 1. Przepisy ogólne.....	337
Oddział 2. Władza rodzicielska.....	339
Oddział 2a. Piecza zastępcza.....	346
Oddział 3. Kontakty z dzieckiem.....	348
Dział II. Przynależność.....	349
Dział III. Obowiązek alimentacyjny.....	355

Tytuł III. Opieka i kuratela	359
Dział I. Opieka nad małoletnim	359
Rozdział I. Ustanowienie opieki	359
Rozdział II. Sprawowanie opieki	361
Rozdział III. Nadzór nad sprawowaniem opieki	363
Rozdział IV. Zwolnienie opiekuna i ustanie opieki	363
Dział II. Opieka nad ubezwłasnowolnionym całkowicie	364
Dział III. Kuratela	365

Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. – Przepisy wprowadzające Kodeks rodzinny i opiekuńczy	367
Rozdział I. Przepisy ogólne	367
Rozdział II. Zmiany w przepisach obowiązujących	368
Rozdział III. Przepisy przejściowe	368
Przepis końcowy	370
Skorowidz	371

KSIĘGI WIECZYSTE I HIPOTEKA

Ustawa z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece	383
Dział I. Księgi wieczyste	383
Rozdział 1. Przepisy o prawach jawnych z księgi wieczystej	383
Rozdział 2. Ustrój ksiąg wieczystych i postępowanie	388
Rozdział 3. <i>(uchylony)</i>	397
Dział II. Hipoteka	397
Rozdział 1. Hipoteka w ogólności	397
Oddział 1. Przepisy ogólne	397
Oddział 2. Przeniesienie wierzytelności hipotecznej	401
Oddział 3. Zakres obciążenia hipoteką i ochrona hipoteki	402
Oddział 4. Wygaśnięcie hipoteki	404
Oddział 5. Rozporządzanie opróżnionym miejscem hipotecznym	406
Rozdział 2. <i>(uchylony)</i>	407
Rozdział 2 ¹ . Hipoteka na wierzytelności hipotecznej	407
Rozdział 3. Hipoteka przymusowa	408
Dział III. Zmiany w przepisach obowiązujących, przepisy przejściowe i końcowe	410
Skorowidz	415

KODEKS POSTĘPOWANIA CYWILNEGO

Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego	425
Tytuł wstępny. Przepisy ogólne	425
CZĘŚĆ PIERWSZA. POSTĘPOWANIE ROZPOZNAWCZE.....	429
Księga pierwsza. Proces.....	429
Tytuł I. Sąd.....	429
Dział I. Właściwość sądu	429
Przepis wstępny	429
Rozdział 1. Właściwość rzeczowa.....	430
Oddział 1. Podstawy właściwości	430
Oddział 2. Wartość przedmiotu sporu	431
Rozdział 2. Właściwość miejscowa.....	433
Oddział 1. Właściwość ogólna	433
Oddział 2. Właściwość przemiana.....	433
Oddział 3. Właściwość wyłączna	436
Oddział 4. Przepisy szczególne	437
Dział II. Skład sądu.....	439
Dział III. Wylączenie sędziego.....	440
Tytuł II. Prokurator.....	443
Tytuł III. Organizacje pozarządowe.....	444
Tytuł IIIa. Państwowa Inspekcja Pracy	445
Tytuł IIIb. Powiatowy (miejski) rzecznik konsumentów	446
Tytuł IIIc. Podmioty uprawnione do udziału w postępowaniu na podstawie odrębnych przepisów	446
Tytuł IV. Strony	447
Dział I. Zdolność sądowa i procesowa.....	447
Dział II. Współuczestnictwo w sporze	449
Dział III. Interwencja główna i uboczna.....	450
Dział IV. Przypozwanie.....	452
Dział V. Pełnomocnicy procesowi	452
Tytuł V. Koszty procesu	456
Dział I. Zwrot kosztów procesu	456
Dział II. Pomoc prawna z urzędu.....	460
Tytuł VI. Postępowanie.....	466
Dział I. Przepisy ogólne o czynnościach procesowych	466
Rozdział 1. Pisma procesowe	466
Rozdział 2. Doręczenia	474
Rozdział 3. Posiedzenia sądowe	482
Rozdział 4. Terminy	489

Rozdział 5. Uchybienie i przywrócenie terminu	490
Rozdział 6. Zawieszenie postępowania.....	491
Dział II. Postępowanie przed sądami pierwszej instancji.....	497
Rozdział 1. Mediacja i postępowanie pojednawcze.....	497
Oddział 1. Mediacja.....	497
Oddział 2. Postępowanie pojednawcze	502
Rozdział 2. Pozew.....	504
Rozdział 2a. Organizacja postępowania	512
Rozdział 3. Rozprawa	517
Dział III. Dowody	525
Rozdział 1. Przedmiot i ocena dowodów.....	525
Rozdział 2. Postępowanie dowodowe	526
Oddział 1. Przepisy ogólne	526
Oddział 2. Dokumenty	529
Oddział 3. Zeznania świadków	532
Oddział 4. Opinia biegłych	537
Oddział 5. Ogłędziny	541
Oddział 6. Przesłuchanie stron.....	542
Oddział 7. Inne środki dowodowe	543
Rozdział 3. Zabezpieczenie dowodów	544
Dział IV. Orzeczenia	545
Rozdział 1. Wyroki	545
Oddział 1. Wydanie wyroku	545
Oddział 2. Natychmiastowa wykonalność wyroków	553
Oddział 3. Wyroki zaoczne	555
Oddział 4. Sprostowanie, uzupełnienie i wykładnia wyroków.....	559
Rozdział 1a. Nakazy zapłaty	560
Rozdział 2. Postanowienia sądu.....	561
Rozdział 3. Prawomocność orzeczeń	563
Dział V. Środki odwoławcze.....	564
Rozdział 1. Apelacja	564
Rozdział 1 ^a . (<i>uchylony</i>)	574
Rozdział 2. Zażalenie	575
Dział Va. Skarga kasacyjna.....	581
Dział Vb. Skarga na orzeczenie referendarza sądowego	586
Dział VI. Wznowienie postępowania.....	588
Dział VII. (<i>uchylony</i>)	592
Dział VIII. Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia.....	592
Tytuł VII. Postępowania odrębne	596
Dział I. Postępowanie w sprawach małżeńskich.....	596
Rozdział 1. Przepisy ogólne.....	596

Rozdział 2. Sprawy o rozwód i o separację.....	598
Rozdział 3. Inne sprawy.....	600
Dział II. Postępowanie w sprawach ze stosunków między rodzicami a dziećmi.....	601
<i>Dział IIIa. Postępowanie w sprawach gospodarczych</i>	604
Dział III. Postępowanie w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych	608
Rozdział 1. Przepisy ogólne.....	608
Rozdział 2. Postępowanie w sprawach z zakresu prawa pracy	617
Rozdział 3. Postępowanie w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych.....	619
Dział IV. Postępowanie w sprawach o naruszenie posiadania	623
Dział IVa. Postępowanie w sprawach z zakresu ochrony konkurencji i konsumentów oraz w sprawie praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową.....	624
Rozdział 1. (<i>uchylony</i>).....	624
Rozdział 2. (<i>uchylony</i>).....	624
Dział IVb. (<i>uchylony</i>).....	627
Dział IVc. Postępowanie w sprawach z zakresu regulacji energetyki.....	628
Dział IVd. Postępowanie w sprawach z zakresu regulacji telekomunikacji i poczty	630
Dział IVe. Postępowanie w sprawach z zakresu regulacji transportu kolejowego	632
Dział IVf. Postępowanie w sprawach z zakresu regulacji rynku wodno-kanalizacyjnego.....	634
Dział V. Postępowanie nakazowe i upominawcze	636
Rozdział 1. Przepisy ogólne.....	636
Rozdział 2. Postępowanie nakazowe	637
Rozdział 3. Postępowanie upominawcze	643
Dział VI. Postępowanie uproszczone	646
Dział VII. Europejskie postępowania w sprawach transgranicznych	651
Rozdział 1. Europejskie postępowanie nakazowe.....	651
Rozdział 2. Europejskie postępowanie w sprawie drobnych roszczeń.....	653
Dział VIII. Postępowania elektroniczne	654
Rozdział 1. Elektroniczne postępowanie upominawcze	654
Księga druga. Postępowanie nieprocesowe	659
Tytuł I. Przepisy ogólne.....	659
Tytuł II. Przepisy dla poszczególnych rodzajów spraw.....	666
Dział I. Sprawy z zakresu prawa osobowego	666
Rozdział 1. Uznanie za zmarłego i stwierdzenie zgonu.....	666
Oddział 1. Postępowanie o uznanie za zmarłego.....	666

Oddział 2. Postępowanie o stwierdzenie zgonu	668
Oddział 3. Uchylenie postanowień orzekających uznanie za zmarłego lub stwierdzenie zgonu	668
Rozdział 2. Ubezwłasnowolnienie	669
Oddział 1. Przepisy ogólne	669
Oddział 2. Doradca tymczasowy	671
Oddział 3. Postępowanie	672
Dział II. Sprawy z zakresu prawa rodzinnego, opiekuńczego i kurateli	674
Rozdział 1. Sprawy małżeńskie	674
Rozdział 2. Inne sprawy rodzinne oraz sprawy opiekuńcze	678
Oddział 1. Przepisy ogólne	678
Oddział 2. Sprawy z zakresu stosunków między rodzicami a dziećmi	682
Oddział 3. Sprawy o przysposobienie	686
Oddział 4. Sprawy z zakresu opieki	688
Oddział 5. Sprawy o odebranie osoby podlegającej władzy rodzicielskiej lub pozostającej pod opieką	689
Oddział 6. Sprawy dotyczące wykonywania kontaktów z dzieckiem	694
Rozdział 3. Sprawy z zakresu kurateli	696
Dział III. Sprawy z zakresu prawa rzeczowego	698
Rozdział 1. Przepisy ogólne	698
Rozdział 2. Stwierdzenie zasiedzenia	699
Rozdział 2a. Przepadek rzeczy	700
Oddział 1. Przepadek rzeczy na podstawie prawa celnego	700
Oddział 2. Przepadek pojazdów	701
Rozdział 3. Zarząd związany ze współwłasnością i użytkowaniem	701
Rozdział 4. Zniesienie współwłasności	702
Rozdział 5. Ustanowienie drogi koniecznej i służebności przesyłu	704
Rozdział 6. Postępowanie wieczystoksięgowe	704
Dział IV. Sprawy z zakresu prawa spadkowego	709
Przepisy wstępne	709
<i>(oznaczenie rozdziału 1 i tytuł oraz oznaczenie oddziału 1 i tytuł – uchylone)</i>	709
Rozdział 1. Zabezpieczenie spadku, wykaz inwentarza i spis inwentarza	709
Rozdział 2. Przyjęcie lub odrzucenie spadku	716
Rozdział 3. Ogłoszenie testamentu	717
<i>(oznaczenie rozdziału 2 i tytuł tego rozdziału – uchylone)</i>	718

Rozdział 4. Wyjawienie przedmiotów spadkowych	718
Rozdział 5. Przesłuchanie świadków testamentu	720
Rozdział 6. Sprawy dotyczące wykonawcy testamentu	720
Rozdział 6a. Sprawy dotyczące zarządu sukcesyjnego	721
Rozdział 7. Zarząd spadku nieobjętego	722
Rozdział 8. Stwierdzenie nabycia spadku i przedmiotu zapisu windykacyjnego	723
Rozdział 9. Dział spadku	726
Rozdział 10. Inne sprawy spadkowe	727
Dział IVa. Sprawy z zakresu przepisów o przedsiębiorstwach państwowych i o samorządzie załogi przedsiębiorstwa państwowego	728
Dział IVb. Sprawy z zakresu prawa pracy	729
Dział V. Sprawy depozytowe	730
Rozdział 1. Złożenie przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego	730
Rozdział 2. Zwrot depozytu sądowego składającemu i wydanie depozytu sądowego uprawnionemu	733
Rozdział 3. Postępowanie w sprawach o stwierdzenie likwidacji niepodjętego depozytu	734
Dział VI. Postępowanie rejestrowe	735
Księga trzecia. (<i>uchylona</i>)	739
Księga czwarta. Postępowanie w razie zaginięcia lub zniszczenia akt	739
CZĘŚĆ DRUGA. POSTĘPOWANIE ZABEZPIECZAJĄCE	742
(<i>oznaczenie oraz tytuł księgi pierwszej – uchylone</i>)	742
Tytuł I. Przepisy ogólne	742
Tytuł II. Zabezpieczenie roszczeń pieniężnych	749
Tytuł III. Inne wypadki zabezpieczenia	754
CZĘŚĆ TRZECIA. POSTĘPOWANIE EGZEKUCYJNE	757
Tytuł I. Przepisy ogólne	757
Dział I. Organy egzekucyjne, ich właściwość i postępowanie w ogólności	757
Dział II. Tytuły egzekucyjne i klauzula wykonalności	770
Dział IIa. Zaświadczenie europejskiego tytułu egzekucyjnego	780
Dział IIb. Stwierdzenie wykonalności europejskiego nakazu zapłaty	781
Dział IIc. Zaświadczenie dotyczące orzeczenia wydanego w europejskim postępowaniu w sprawie drobnych roszczeń	781
Dział IId. Zaświadczenia dotyczące orzeczeń, ugód i innych tytułów egzekucyjnych w sprawach cywilnych i handlowych	782
Dział IIE. Wyciągi z orzeczeń, ugód i innych tytułów egzekucyjnych w sprawach alimentacyjnych	783

Dział II. Zaświadczenia dotyczące orzeczeń obejmujących środki ochrony w sprawach cywilnych.....	783
Dział III. Wszczęcie egzekucji i dalsze czynności egzekucyjne.....	784
Dział IV. Zawieszenie i umorzenie postępowania	796
Dział V. Ograniczenia egzekucji.....	801
Dział VI. Powództwa przeciwegzekucyjne	806
Tytuł II. Egzekucja świadczeń pieniężnych.....	808
Dział I. Egzekucja z ruchomości.....	808
Rozdział 1. Zajęcie.....	808
Rozdział 2. Sprzedaż.....	814
Rozdział 3. Sprzedaż w drodze licytacji elektronicznej.....	820
Dział II. Egzekucja z wynagrodzenia za pracę	823
Dział III. Egzekucja z rachunków bankowych	826
Dział IV. Egzekucja z innych wierzytelności	832
Dział IVa. Egzekucja z innych praw majątkowych.....	836
Dział V. Wyjawienie majątku	842
Dział VI. Egzekucja z nieruchomości	845
Rozdział 1. Przepisy wstępne.....	845
Rozdział 2. Zajęcie.....	845
Rozdział 3. Opis i oszacowanie	850
Rozdział 4. Obwieszczenie o licytacji	853
Rozdział 5. Warunki licytacyjne.....	856
Rozdział 6. Licytacja	857
Rozdział 7. Przybicie	860
Rozdział 8. Przysądzenie własności	862
Rozdział 9. Egzekucja z ułamkowej części nieruchomości oraz użytkowania wieczystego.....	864
Dział VIa. Uproszczona egzekucja z nieruchomości	866
Dział VII. Egzekucja ze statków morskich.....	868
Dział VIII. Podział sumy uzyskanej z egzekucji	870
Rozdział 1. Przepisy ogólne.....	870
Rozdział 2. Podział sumy uzyskanej przez egzekucję z wynagrodzenia za pracę.....	873
Rozdział 3. Podział sumy uzyskanej przez egzekucję z ruchomości, wierzytelności i innych praw majątkowych.....	874
Rozdział 4. Podział sumy uzyskanej przez egzekucję z nieruchomości	874
Tytuł III. Przepisy szczególne o egzekucji.....	876
Dział I. Egzekucja świadczeń niepieniężnych.....	876
Dział II. Przepisy szczególne o egzekucji z udziałem Skarbu Państwa oraz przedsiębiorców	883
Rozdział 1. Przepisy ogólne.....	883

Rozdział 2. Egzekucja przez zarząd przymusowy	884
Rozdział 3. Egzekucja przez sprzedaż przedsiębiorstwa lub gospodarstwa rolnego.....	888
Dział III. Egzekucja w celu zniesienia współwłasności nieruchomości w drodze sprzedaży publicznej	890
Dział IV. (<i>uchylony</i>).....	891
Dział V. Egzekucja świadczeń alimentacyjnych	892
Dział VI. (<i>uchylony</i>).....	894
CZĘŚĆ CZWARTA. PRZEPISY Z ZAKRESU MIĘDZYNARODOWEGO	
POSTĘPOWANIA CYWILNEGO	894
(<i>Przepis wstępny – uchylone</i>)	894
Księga pierwsza. Jurysdykcja krajowa.....	894
Tytuł I. Przepisy ogólne.....	894
(<i>oznaczenie oraz tytuł Tytułu II – uchylone</i>).....	895
Tytuł III. Jurysdykcja krajowa w procesie	896
Tytuł IV. Jurysdykcja krajowa w postępowaniu nieprocesowym	900
Tytuł IVa. Jurysdykcja krajowa w postępowaniu zabezpieczającym i egzekucyjnym	905
Księga pierwsza a. Immunitet sądowy i egzekucyjny	905
Księga druga. Postępowanie.....	908
Tytuł I. Zdolność sądowa i procesowa.....	908
Tytuł II. Zabezpieczenie kosztów procesu	908
Tytuł III. Zwolnienie cudzoziemców od kosztów sądowych.....	910
Tytuł IV. Pomoc prawna	910
Tytuł V. Zabezpieczenie dowodów.....	914
Tytuł VI. Zagraniczne dokumenty urzędowe	914
Tytuł VII. Czynności dotyczące spadku po cudzoziemcach	915
Tytuł VIIa. Europejskie poświadczenie spadkowe.....	916
Tytuł VIII. Stwierdzenie obcego prawa i wzajemności.....	917
Tytuł IX. Uzasadnienie prawomocnych orzeczeń i wydawanie zaświadczeń	917
Tytuł X. Wniosek o uchylenie wyroku wydanego w sprawie alimentacyjnej.....	918
Tytuł XI. Europejski nakaz zabezpieczenia na rachunku bankowym.....	918
Księga trzecia. Uznanie i stwierdzenie wykonalności.....	921
Tytuł I. Uznanie orzeczeń sądów państw obcych lub rozstrzygnięć innych organów państw obcych	921
Tytuł II. Wykonalność orzeczeń sądów państw obcych lub rozstrzygnięć innych organów państw obcych oraz ugód zawartych przed takimi sądami i organami lub przez nie zatwierdzonych	923
Tytuł III–VI. (<i>uchylone</i>).....	925

Księga czwarta. Uznanie i wykonanie niektórych orzeczeń sądów państw członkowskich Unii Europejskiej oraz pochodzących z tych państw ugód i dokumentów urzędowych.....	925
Tytuł I. Przepisy ogólne.....	925
Tytuł II. Wykonanie.....	927
Tytuł III. Odmowa uznania lub wykonania	929
CZĘŚĆ PIĄTA. SĄD POLUBOWNY (ARBITRAŻOWY)	930
Tytuł I. Przepisy ogólne.....	930
Tytuł II. Zapis na sąd polubowny.....	932
Tytuł III. Skład sądu polubownego	934
Tytuł IV. Właściwość sądu polubownego	937
Tytuł V. Postępowanie przed sądem polubownym	938
Tytuł VI. Wyrok sądu polubownego i zakończenie postępowania.....	941
Tytuł VII. Skarga o uchylenie wyroku sądu polubownego.....	943
Tytuł VIII. Uznanie i stwierdzenie wykonalności wyroku sądu polubownego lub ugody przed nim zawartej.....	946

Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. – Przepisy wprowadzające Kodeks postępowania cywilnego	949
Rozdział 1. Przepisy ogólne.....	949
Rozdział 2. Zmiany w przepisach obowiązujących.....	953
Rozdział 3. Przepisy przechodnie.....	953
Skorowidz.....	957

PRAWO PRYWATNE MIĘDZYNARODOWE

Ustawa z dnia 4 lutego 2011 r. – Prawo prywatne międzynarodowe.....	991
Rozdział 1. Przepisy ogólne.....	991
Rozdział 2. Osoby fizyczne	993
Rozdział 3. Osoby prawne i inne jednostki organizacyjne	995
Rozdział 4. Przedstawicielstwo	996
Rozdział 5. Dokonanie czynności prawnej i jej forma	997
Rozdział 6. Przedawnienie roszczeń i inne instytucje związane z upływem czasu.....	997
Rozdział 7. Zobowiązania	998
Rozdział 8. Umowa o arbitraż	1000
Rozdział 9. Własność i inne prawa rzeczowe. Posiadanie	1001

Rozdział 10. Własność intelektualna	1001
Rozdział 11. Sprawy małżeńskie.....	1002
Rozdział 12. Stosunki między rodzicami a dzieckiem.....	1004
Rozdział 13. Przystosowanie	1004
Rozdział 14. Opieka i kuratela.....	1005
Rozdział 15. Obowiązki alimentacyjne.....	1006
Rozdział 16. Sprawy spadkowe	1006
Rozdział 17. Inne stosunki prawne	1006
Rozdział 18. Zmiany w przepisach obowiązujących.....	1007
Rozdział 19. Przepisy końcowe	1007
Skorowidz.....	1009

PRAWO O AKTACH STANU CYWILNEGO

Ustawa z dnia 28 listopada 2014 r. – Prawo o aktach stanu cywilnego.....	1015
Rozdział 1. Przepisy ogólne.....	1015
Rozdział 2. Właściwość miejscowa w sprawach rejestracji stanu cywilnego	1021
Rozdział 3. Rejestracja stanu cywilnego.....	1022
Rozdział 4. Zmiany w aktach stanu cywilnego.....	1029
Rozdział 5. Wydawanie dokumentów z rejestru stanu cywilnego.....	1033
Rozdział 6. Rodzaje aktów stanu cywilnego.....	1036
Rozdział 7. Szczególny tryb rejestracji stanu cywilnego	1061
Rozdział 8. Zmiany w przepisach obowiązujących.....	1069
Rozdział 9. Przepisy przejściowe i końcowe.....	1070
Skorowidz.....	1087

KOSZTY SĄDOWE W SPRAWACH CYWILNYCH

Ustawa z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.....	1095
Tytuł I. Przepisy ogólne	1095
Tytuł II. Opłaty	1099
Dział 1. Przepisy ogólne.....	1099

Dział 2. Wysokość opłat we wszystkich rodzajach spraw	1104
Dział 3. Wysokość opłat w procesie.....	1107
Rozdział 1. Sprawy z zakresu prawa cywilnego i rodzinnego	1107
Rozdział 2. Sprawy gospodarcze	1110
Rozdział 3. Sprawy z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych.....	1113
Dział 4. Wysokość opłat w postępowaniu nieprocesowym	1114
Rozdział 1. Sprawy z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego.....	1114
Rozdział 2. Sprawy z zakresu prawa rzeczowego	1115
Rozdział 3. Sprawy z zakresu prawa o księgach wieczystych	1115
Rozdział 4. Sprawy z zakresu prawa spadkowego	1117
Rozdział 5. Sprawy z zakresu działania Krajowego Rejestru Sądowego	1118
Rozdział 6. Inne sprawy rozpoznawane w postępowaniu nieprocesowym	1120
Dział 5. Wysokość opłat w postępowaniu zabezpieczającym	1121
Dział 6. Wysokość opłat w postępowaniu egzekucyjnym	1123
Dział 7. Wysokość opłat w postępowaniach upadłościowym i restrukturyzacyjnym	1124
Dział 8. Opłaty kancelaryjne	1125
Dział 9. Zwrot opłaty	1127
Tytuł III. Wydatki	1129
Dział 1. Przepisy ogólne.....	1129
Dział 2. Należności świadków, biegłych, tłumaczy i stron w postępowaniu cywilnym	1130
Tytuł IV. Zwolnienie od kosztów sądowych	1136
Tytuł V. Wykonanie orzeczeń w zakresie należności sądowych.....	1146
Tytuł VI. Zmiany w przepisach obowiązujących	1147
Tytuł VII. Przepisy przejściowe i końcowe.....	1147
Skorowidz.....	1149
Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych	1161
Rozdział 1. Przepisy ogólne	1161
Rozdział 2. Stawki minimalne w sprawach cywilnych, ze stosunku pracy i ubezpieczeń społecznych.....	1162
Rozdział 3. Stawki minimalne w sprawach karnych i w sprawach o wykroczenia.....	1168
Rozdział 4. Stawki minimalne w innych sprawach.....	1170

Rozdział 5. Wysokość opłat za czynności radców prawnych przed organami wymiaru sprawiedliwości.....	1171
Rozdział 6. Przepisy przejściowe i końcowe.....	1172

Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie	1173
---	-------------

Rozdział 1. Przepisy ogólne	1173
Rozdział 2. Stawki minimalne w sprawach cywilnych, ze stosunku pracy i ubezpieczeń społecznych.....	1174
Rozdział 3. Stawki minimalne w sprawach karnych i w sprawach o wykroczenia.....	1180
Rozdział 4. Stawki minimalne w innych sprawach.....	1182
Rozdział 5. Wysokość opłat za czynności adwokackie przed organami wymiaru sprawiedliwości.....	1183
Rozdział 6. Przepisy przejściowe i końcowe.....	1184

Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 kwietnia 2013 r. w sprawie określenia stawek wynagrodzenia biegłych, taryf zryczałtowanych oraz sposobu dokumentowania wydatków niezbędnych dla wydania opinii w postępowaniu cywilnym.....	1185
--	-------------

ZAŁĄCZNIKI.....	1188
Załącznik Nr 1. Taryfa zryczałtowana wynagrodzenia biegłych z dziedziny medycyny	1188
Załącznik Nr 2. Taryfa zryczałtowana wynagrodzenia podmiotów, o których mowa w art. 290 § 1 Kodeksu postępowania cywilnego.....	1189
Załącznik Nr 3. Taryfa zryczałtowana za typowe czynności techniczne biegłych z zakresu geodezji i kartografii	1193

Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 stycznia 2005 r. w sprawie wynagrodzenia za czynności tłumacza przysięgłego	1195
--	-------------

Kodeks cywilny

Kodeks rodzinny i opiekuńczy

Księgi wieczyste i hipoteka

Kodeks postępowania cywilnego

Prawo prywatne międzynarodowe

Prawo o aktach stanu cywilnego

Koszty sądowe w sprawach cywilnych

KODEKS CYWILNY

Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny	27
Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Przepisy wprowadzające Kodeks cywilny.....	267
Skorowidz	283

Ustawa

z dnia 23 kwietnia 1964 r.

Kodeks cywilny¹

(tekst jedn. Dz.U. z 2019 r. poz. 1145)

KSIĘGA PIERWSZA CZĘŚĆ OGÓLNA

Tytuł I Przepisy wstępne

Zakres regulacji

Art. 1. Kodeks niniejszy reguluje stosunki cywilnoprawne między osobami fizycznymi i osobami prawnymi.

Art. 2. (*uchylony*)

Lex retro non agit

Art. 3. Ustawa nie ma mocy wstecznej, chyba że to wynika z jej brzmienia lub celu.

Art. 4. (*uchylony*)

¹ Niniejsza ustawa dokonuje w zakresie swojej regulacji transpozycji dyrektywy 2000/31/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 8 czerwca 2000 r. w sprawie niektórych aspektów prawnych usług społeczeństwa informacyjnego, w szczególności handlu elektronicznego w ramach rynku wewnętrznego (dyrektywa o handlu elektronicznym) (Dz.Urz. WE L 178 z 17.07.2000 r., s. 1; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 13, t. 25, s. 399).

Nadużycie prawa podmiotowego

Art. 5. Nie można czynić ze swego prawa użytku, który by był sprzeczny ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem tego prawa lub z zasadami współżycia społecznego. Takie działanie lub zaniechanie uprawnionego nie jest uważane za wykonywanie prawa i nie korzysta z ochrony.

Onus probandi

Art. 6. Ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne.

Domniemanie dobrej wiary

Art. 7. Jeżeli ustawa uzależnia skutki prawne od dobrej lub złej wiary, domniemywa się istnienie dobrej wiary.

Tytuł II Osoby

Dział I Osoby fizyczne

Rozdział I Zdolność prawna i zdolność do czynności prawnych

Zdolność prawna

Art. 8. § 1. Każdy człowiek od chwili urodzenia ma zdolność prawną.
§ 2. (*uchylony*)

Domniemanie urodzenia dziecka żywego

Art. 9. W razie urodzenia się dziecka domniemywa się, że przyszło ono na świat żywe.

Pełnoletność

Art. 10. § 1. Pełnoletnim jest, kto ukończył lat osiemnaście.
§ 2. Przez zawarcie małżeństwa małoletni uzyskuje pełnoletność. Nie traci jej w razie unieważnienia małżeństwa.

Pełna zdolność do czynności prawnych

Art. 11. Pełną zdolność do czynności prawnych nabywa się z chwilą uzyskania pełnoletności.

Brak zdolności do czynności prawnych

Art. 12. Nie mają zdolności do czynności prawnych osoby, które nie ukończyły lat trzynastu, oraz osoby ubezwłasnowolnione całkowicie.

Ubezwłasnowolniony całkowicie

Art. 13. § 1. Osoba, która ukończyła lat trzynaście, może być ubezwłasnowolniona całkowicie, jeżeli wskutek choroby psychicznej, niedorozwoju umysłowego albo innego rodzaju zaburzeń psychicznych, w szczególności pijaństwa lub narkomanii, nie jest w stanie kierować swym postępowaniem.

§ 2. Dla ubezwłasnowolnionego całkowicie ustanawia się opiekę, chyba że pozostałe on jeszcze pod władzą rodzicielską.

Zdolność do działań prawnych

Art. 14. § 1. Czynność prawna dokonana przez osobę, która nie ma zdolności do czynności prawnych, jest nieważna.

§ 2. Jednakże gdy osoba niezdolna do czynności prawnych zawarła umowę należącą do umów powszechnie zawieranych w drobnych bieżących sprawach życia codziennego, umowa taka staje się ważna z chwilą jej wykonania, chyba że pociąga za sobą rażące pokrzywdzenie osoby niezdolnej do czynności prawnych.

Ograniczona zdolność do czynności prawnych

Art. 15. Ograniczoną zdolność do czynności prawnych mają małoletni, którzy ukończyli lat trzynaście, oraz osoby ubezwłasnowolnione częściowo.

Ubezwłasnowolniony częściowo

Art. 16. § 1. Osoba pełnoletnia może być ubezwłasnowolniona częściowo z powodu choroby psychicznej, niedorozwoju umysłowego albo innego rodzaju zaburzeń psychicznych, w szczególności pijaństwa lub narkomanii, jeżeli stan tej osoby nie uzasadnia ubezwłasnowolnienia całkowitego, lecz potrzebna jest pomoc do prowadzenia jej spraw.

§ 2. Dla osoby ubezwłasnowolnionej częściowo ustanawia się kuratelę.

Zgoda przedstawiciela ustawowego

Art. 17. Z zastrzeżeniem wyjątków w ustawie przewidzianych, do ważności czynności prawnej, przez którą osoba ograniczona w zdolności do czynności prawnych zaciąga zobowiązanie lub rozporządza swoim prawem, potrzebna jest zgoda jej przedstawiciela ustawowego.

Brak zgody przedstawiciela ustawowego

Art. 18. § 1. Ważność umowy, która została zawarta przez osobę ograniczoną w zdolności do czynności prawnych bez wymaganej zgody przedstawiciela ustawowego, zależy od potwierdzenia umowy przez tego przedstawiciela.

§ 2. Osoba ograniczona w zdolności do czynności prawnych może sama potwierdzić umowę po uzyskaniu pełnej zdolności do czynności prawnych.

§ 3. Strona, która zawarła umowę z osobą ograniczoną w zdolności do czynności prawnych, nie może powoływać się na brak zgody jej przedstawiciela ustawowego. Może jednak wyznaczyć temu przedstawicielowi odpowiedni termin do potwierdzenia umowy; staje się wolna po bezskutecznym upływie wyznaczonego terminu.

Jednostronna czynność prawna bez wymaganej zgody

Art. 19. Jeżeli osoba ograniczona w zdolności do czynności prawnych dokonała sama jednostronnej czynności prawnej, do której ustawa wymaga zgody przedstawiciela ustawowego, czynność jest nieważna.

Umowy w drobnych bieżących sprawach

Art. 20. Osoba ograniczona w zdolności do czynności prawnych może bez zgody przedstawiciela ustawowego zawierać umowy należące do umów powszechnie zawieranych w drobnych bieżących sprawach życia codziennego.

Rozporządzenie zarobkiem

Art. 21. Osoba ograniczona w zdolności do czynności prawnych może bez zgody przedstawiciela ustawowego rozporządzać swoim zarobkiem, chyba że sąd opiekuńczy z ważnych powodów inaczej postanowi.

Przedmioty oddane do swobodnego użytku

Art. 22. Jeżeli przedstawiciel ustawowy osoby ograniczonej w zdolności do czynności prawnych oddał jej określone przedmioty majątkowe do swobodnego użytku, osoba ta uzyskuje pełną zdolność w zakresie czynności prawnych, które tych przedmiotów dotyczą. Wyjątek stanowią czynności prawne, do których dokonania nie wystarcza według ustawy zgoda przedstawiciela ustawowego.

Konsument

Art. 22¹. Za konsumenta uważa się osobę fizyczną dokonującą z przedsiębiorcą czynności prawnej niezwiązanej bezpośrednio z jej działalnością gospodarczą lub zawodową.

Dobra osobiste człowieka

Art. 23. Dobra osobiste człowieka, jak w szczególności zdrowie, wolność, cześć, swoboda sumienia, nazwisko lub pseudonim, wizerunek, tajemnica korespondencji,

Zbiór uwzględnia zmiany opublikowane do dnia 19 lipca 2019 r., w tym:

Kodeks rodzinny i opiekuńczy:

- ustawa z 16 maja 2019 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz ustawy – Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. poz. 1146)

Księgi wieczyste i hipoteka:

- ustawa z 13 czerwca 2019 r. o zmianie ustawy o Krajowym Zasobie Nieruchomości oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1309)

Kodeks postępowania cywilnego:

- ustawa z 16 maja 2019 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz ustawy – Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. poz. 1146)

Koszty sądowe w sprawach cywilnych:

- ustawa z 16 maja 2019 r. o zmianie ustawy – Kodeks pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1043)

Uwzględnia także:

Kodeks postępowania cywilnego:

- ustawa z 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (druk sejmowy nr 3137, oczekuje na podpis Prezydenta RP)
- ustawa z 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy – Kodeks spółek handlowych oraz niektórych innych ustaw (druk sejmowy nr 3236, oczekuje na podpis Prezydenta RP)
- ustawa z 19 lipca 2019 r. o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia zatorów płatniczych (druk sejmowy nr 3475, oczekuje na podpis Prezydenta RP)

Koszty sądowe w sprawach cywilnych:

- ustawa z 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji oraz niektórych innych ustaw (druk sejmowy nr 3379, oczekuje na podpis Prezydenta RP)
- ustawa z 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy – Kodeks spółek handlowych oraz niektórych innych ustaw (druk sejmowy nr 3236, oczekuje na podpis Prezydenta RP)

Cena 69 zł
(w tym 5% VAT)

Zamówienia:
infolinia 801 04 45 45
zamowienia@wolterskluwer.pl
www.profinfo.pl

